

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

м. Кропивницький – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Формат дисципліни.
5. Результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне та програмне забезпечення / обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендовані джерела інформації.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Викладач	Сисоліна Наталія Петрівна, кандидат економічних наук, доцент
Контактний телефон	(0522) 390463
E-mail:	natlsysol@gmail.com
Консультації	<i>очні</i> – відповідно до затвердженого графіка консультацій; <i>онлайн</i> – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебінари на платформі Zoom (за запитом здобувача)
Система дистанційного навчання	moodle.kntu.kr.ua Distance learning CNTU

2. Анотація до дисципліни

Дисципліна «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» належить до комплексу вибіркових навчальних дисциплін. Вивчення даної дисципліни розраховане на два роки.

Процес підготовки нової генерації фахівців різних галузей знань, здатних позитивно впливати на суспільно-економічний розвиток, потребує зростання якості знань. При переході від постіндустріального до інформаційного суспільства комунікативні та інформаційні технології стають вирішальним фактором, що зумовлює напрями та темпи соціально-економічного розвитку.

Ефективність економічної діяльності, а саме розподіл та інтерпретація фінансової інформації, набуває особливого значення.

У процесі вивчення дисципліни студенти набувають базових знань з інформаційного забезпечення підприємницької діяльності за всіма головними напрямками: управління змістом, інтеграцією, часом, ресурсами, якістю, ризиками, зацікавленими сторонами тощо. У результаті формуються навички розробки календарних планів, графіків, бюджетів, ризиків, змін.

Студенти освоюють комплекс методів, які використовуються при інформаційному забезпеченні підприємницької діяльності: аналіз відповідності стратегічних цілей та пріоритетних проектів, структурування робіт, виробничих потужностей, оцінки ризиків, причинно-наслідковий аналіз тощо.

Отримані компетентності дають можливість студентам розробляти проекти у різних сферах господарювання на підприємствах всіх форм власності та організаційно-правових форм.

3. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» полягає у забезпеченні базової підготовки студентів з інформаційного забезпечення економіки, організації та ефективності господарювання підприємств, для досягнення їх цілей та конкурентних переваг підприємницької діяльності в Україні.

Основне завдання вивчення дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» – освоєння методів та інструментарію аналізу і розв’язання теоретичних і практичних завдань щодо інформаційного забезпечення підприємницької діяльності, основних функцій системи управління підприємства на ринку набуття навичок аналізувати і оцінювати діяльність підприємства, розробляти та реалізовувати бюджети підприємства.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні практичні заняття із застосуванням електронних презентацій у поєднанні з виконанням самостійно підготовлених завдань.

Формат очний (offline / Face to face).

Для заочної форми навчання:

Формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період – дистанційний (online).

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, он лайн консультування тощо.

5. Результати навчання

Після вивчення дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» здобувач повинен:

знати:

- сутність процесів інформаційного забезпечення підприємницької діяльності;
- особливості організації та ефективного функціонування підприємств;
- принципи роботи на ринку в умовах конкуренції;
- методологію аналізу конкурентних переваг;
- системи управління діяльністю підприємства на ринку;

уміти:

- аналізувати економічну, технічну та технологічну інформацію організації та планування комплексів робіт по створенню, модернізації та освоєнню виробництва окремих видів продукції;
- застосовувати ефективні принципи ведення облікових та аналітичних процесів;
- розрахувати бізнес-план.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти у проектній діяльності;
- небаїдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя оточуючих.

6. Обсяг дисципліни

Вид роботи	Кількість годин
Лекції	42
Практичні заняття	76
Самостійна робота	152

Разом

270

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2021/2022	III	5; 6	5 / 150	2 / 2	Залік / Іспит	Вибіркова
2021/2022	IV	7; 8	4 / 120	2 / 2	Залік / Залік	Вибіркова

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал освітньої компоненти «Основи економічної теорії», навчальних дисциплін «Інформаційні ресурси», «Інформаційна безпека» тощо.

9. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідування занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

11. Навчально-методична карта дисципліни Перший рік навчання

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
5 (перший) семестр			
Змістовий модуль 1			
Тема 1. «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності» як навчальна дисципліна.	2	2	4
Тема 2. Підприємницька діяльність та її місце в сучасному інформаційному суспільстві..	2	2	4
Тема 3. Види та характер інформації	2	2	5
Тема 4. Державна інформаційна політика України.	2	2	4
Змістовий модуль 2			
Тема 5. Електронне урядування в інформаційному суспільстві.	2	4	5
Тема 6. Особливості інформаційного забезпечення управління.	2	2	5
Тема 7. Інформаційне забезпечення	2	2	5
Разом	14	14	32
6 (другий) семестр			
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Інформаційні системи	2	4	7
Тема 2. Інформаційні технології. Сучасні технології управління	2	4	7
Тема 3. Інформаційні ресурси підприємства. Класифікація інформаційних ресурсів.	2	4	6
Тема 4. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності у сфері підприємництва.	2	4	7
Змістовий модуль 2			
Тема 5. Інформаційна безпека. Забезпечення інформаційної безпеки підприємництва.	2	4	7

Тема 6. Інформаційне забезпечення розвитку підприємницької діяльності.	2	4	7
Тема 7. Інформаційне забезпечення – фактор підтримки розвитку малого підприємництва.	2	4	7
Разом	14	28	48

11. Навчально-методична карта дисципліни

Другий рік навчання

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
7 (третій) семестр			
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Інформаційне забезпечення перспективного розвитку аграрного підприємництва.	2	2	5
Тема 2. Зовнішня інформаційна база як чинник ефективного підприємництва.	2	2	5
Тема 3. Інформація в системі менеджменту виробничого потенціалу підприємництва	2	2	4
Тема 4. Інформаційне забезпечення інформаційної безпеки	2	2	4
Змістовий модуль 2			
Тема 5. Інформаційна база оцінки вартості майна	2	2	5
Тема 6. Облік та аналіз і їх роль у формуванні інформації.	2	2	4
Тема 7. Управлінський облік як джерело інформації про витрати та результати	2	2	5
Разом	14	14	32
8 (четвертий) семестр			
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Формування і використання інформаційної системи управління		2	4
Тема 2. Автоматизація інформаційного забезпечення підприємництва.		2	4
Тема 3. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму.		2	4
Тема 4. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем.		2	4
Тема 5. Сучасна інформаційна культура у сфері підприємництва.		2	4
Змістовий модуль 2			
Тема 6. Системи підтримки прийняття рішень Стадії розвитку інформаційних систем.		2	4
Тема 7. Управлінські рішення та способи їх підтримки		2	4
Тема 8. Особливості та структура системи підтримки прийняття рішень		2	4
Тема 9. Комп'ютерні технології у забезпеченні розвитку систем підтримки прийняття рішень		2	4
Тема 10. Застосування систем підтримки прийняття рішень		2	4
Разом	–	20	40

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік; іспит.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ.

Семестри 5; 7; 8. Форма підсумкового контролю: ЗАЛІК.

Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни визначається за стобальною та дворівневою («зараховано, «не зараховано») шкалами оцінювання результатів навчання. Він складається з рейтингу поточної навчальної роботи впродовж семестру, для оцінювання якої призначається 100 балів.

За навчальним планом передбачається при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії.

Семестр 6. Форма підсумкового контролю: ІСПИТ.

Рівень засвоєння студентом теоретичного та практичного навчального матеріалу оцінюється за стобальною та чотирирівневою шкалами оцінювання. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни та виводиться як сума проміжних оцінок за вивчення змістових модулів. Остаточна оцінка рівня знань студента складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої відводиться 60 балів, та рейтингу з атестації (іспит) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності»

Семестр: 5

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Всього	Залік
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2		
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – поточний змістовий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності»

Семестр: 6

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль		
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Всього	Іспит	Сума

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2			
3	3	3	3	3	3	2	10	3	3	3	3	3	3	2	10	60	40	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – підсумковий змістовий контроль

**Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності»
Семестр: 7**

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль		
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Всього	Залік	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2			
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100	

**Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності»
Семестр: 8**

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль		
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Всього	Залік	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2			
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100	

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власні міркування стосовно тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Студенти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90 – 100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82 – 89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74 – 81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64 – 73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60 – 63
F _X	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35 – 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1 – 34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28 – 31).

13. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Автоматизированные информационные технологии в экономике: Учебник / Под ред. проф. Г. А. Титоренко. М.: ЮНИТИ, 2005. 399 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевські, Н. В. Герасимчук. Житомир : ЖІТІ, 2000. 448 с.
3. Бутинець Ф. Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник для студентів ВНЗ / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк, Т. В. Шахрайчук. За ред проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир ПП «Рута», 2002. 544 с.
4. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посібник / З. С. Варналій. К. : Знання-Прес, 2002. 239 с.
5. Виноградська А. М. Основи підприємництва. Навч. посібник / А. М. Виноградська. К. : Кондор, 2005. 544 с.

6. Гетьман О. О. Економіка підприємства: Навч. посібник для студентів ВНЗ / Гетьман О. О., Шаповал В. М. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 488 с.
7. Гридчина М. В. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій / М. В. Гридчина. К. : МАУП, 2004. 160 с.
8. Довгань Л. Є. Практичний менеджмент / Л. Є. Довгань. К. : КНЕУ, 2002. 252 с.
9. Донець Л. І. Основи підприємництва. Навч. посібник / Донець Л. І., Романенко Н. Г. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 320 с.
10. Економіка виробничого підприємництва: Навч. посібник/ Й. М. Петрович, І. О. Будіщева, І. Г. Устінова та ін.; За ред. Й. М. Петровича. К.: «Знання», КОО, 2002. 405 с.
11. Інформаційна культура: Навч. посіб. / Цимбалюк В. С., Швець М. Я., Яременко О. І. / За ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. Ірпінь, НУДПС України, 2007. 254 с.
12. Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності. Навч. посібник / Сисоліна Н. П., Савеленко Г. В., Василенко Л. П. Кіровоград, 2013. 248 с.
13. Інформаційні системи і технології в економіці : Посібник для студентів ВНЗ / За ред. В. С. Пономаренка. К.: Видавничий центр «Академія», 2002. 544 с.
14. Кулицький С. П. Основи організаційної діяльності у сфері управління: Навч. посіб. / С. П. Кулицький. К. : МАУП, 2002. 224 с.
15. Лазарева С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу: Навч. посібник / С. Ф. Лазарева. К. : «Політехніка», Ліра – К., 2005. 232 с.
16. Лишиленко О. В. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. посібник / О. В. Лишиленко .К.: «Центр навчальної літератури», 2004. 254 с.
17. Основи архівно-комп'ютерної форми обліку / Кропивко М. Ф., Козак М. І. та ін. ; За ред. Саблука П.Т. К. : ІАЕ УААН, 2004. 131 с.

Додаткові:

1. Бондар І. Як стати успішним підприємцем. Практичні поради для тих, хто розпочинає справу (від «А» до «Я») / Бондар І., Ягольник О. К. : Видавничий Дім «Корпорація», 2004. 120 с.
2. Варфоломієва В. О. Інформаційне забезпечення управління розвитком інноваційним потенціалом підприємств малого бізнесу / В. О. Варфоломієва // Актуальні проблеми економіки. 2006. №4.
3. Інноваційна діяльність: стимули та перешкоди: Монографія / Петрова І. Л., Шпильова Т. І., Сисоліна Н. П.; За наук. ред. проф. Петрової І. Л. К. : Дорадо, 2010. 320 с.
4. Пащук О. В. Маркетинг послуг. Стратегічний підхід: Навч. посібник / О.В. Пащук. К. : ВД «Професіонал», 2005. 560 с.
5. Пенькова О. Г. Інформаційна складова підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів у регіонах / О. Г. Пенькова. // Актуальні проблеми економіки. 2006. № 5. С. 141–150.
6. Правове забезпечення інформаційної діяльності України / Під ред. Шемшученко П. І., Колодюк А. П. К. : МАУП. 2006. 338 с.
7. Пушкар М. С. Управлінський облік / М. С. Пушкар. Тернопіль: «Поліграфіст», ЛТД, 1995. 164 с.
8. Савчук В. П. Управление финансами предприятия / В. П. Савчук. М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2003. 480 с.
9. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посібник / Терещенко Л. О., Матієнко-Зубенко І. І. К. : КНЕУ, 2004. 187 с.
10. Хруцкий В. Е. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования / Хруцкий В. Е., Сизова Т. В., Гамаюнов В. В. М. : Финансы и статистика, 2005. 400 с.
11. Шаповал М. І. Менеджмент якості: Підручник / М. І. Шаповал. К. : Знання, 2006. 471 с.

Інтернет-ресурси:

1. Цілі розвитку тисячоліття. <http://www.un.org.ua/ua/millennium-development-goals>.
2. Brookings Institution. <http://www.brookings.edu>.
3. Institute for Economics and Peace. <http://economicsandpeace.org>.
4. The Club of Rome. <http://www.clubofrome.org>.
5. The World's Worst Climate Sinners <http://googlemapsmania.blogspot.com/2019/09/the-worlds-worst-climate-sinners.html>.
6. United States Agency for International Development. <http://www.usaid.gov>.